

Pomůcky pro rozvoj sensorických funkcí – příručka pro rodiče

(Upozornění: nikdy nenechávejte děti s pomůckami bez dozoru. Pomůcky vybírejte vzhledem ke schopnostem a možnostem Vašeho dítěte. Zodpovědnost za Vaše dítě je na Vás.)

Senzorické funkce hrají klíčovou roli v vývoji dítěte, neboť mu umožňují vnímat a porozumět světu kolem sebe. Od prvních dnů života jsou smysly dítěte neustále aktivní, a to všechny – zrak, sluch, čich, chuť, a hmat. Tyto smysly společně tvoří základ pro všechny další formy učení a porozumění okolnímu prostředí. Například dotykem poznává texturu předmětů, sluchem rozeznává zvuky a řeč, zrakem vnímá tvary a barvy.

Senzorické zkušenosti nejenže pomáhají dítěti pochopit svět, ale také podporují jeho motorický a kognitivní vývoj. Procesy jako hravá explorace, hmatání, zkoumání různých povrchů a materiálů posilují nervový systém a pomáhají dítěti vybudovat si pevný základ pro další učení a rozvoj. Rodiče a pečovatelé mají důležitou úlohu v podpoře sensorického vývoje dítěte tím, že mu poskytují různorodé podněty a zážitky, které mu pomáhají rozvíjet jeho smyslové schopnosti a stimulují jeho zvědavost a zájem o okolní svět.

V příručce, kterou držíte v ruce, najdete návody na výrobu několika sensorických pomůcek, které si snadno vytvoříte doma z běžně dostupných materiálů. Ušetří Vám to peníze, a pokud do výroby zapojíte i dítě, obohatíte se i o zážitek ze společného tvoření.

Potřeby k výrobě sluchového pexesa

Domáci modelína

Domáci modelína je vyrobená z běžně dostupných, zdravotně nezávadných ingrediencí. Její výroba je snadná a každý si jí může přizpůsobit dle svých potřeb. Modelínu skladujeme v uzavřeném kelímku, aby nevysychala. V ledničce se její životnost ještě prodlouží.

Rozvíjí

Hmatové vnímání

Zrakové vnímání

Jemnou motoriku

Představivost

Nápady na využití

Válíme žížaly, šneky. Vykrajujeme tvary. Do vyválené placky obtiskujeme předměty. Pomocí párátek tvoříme ježky.

Potřebujeme

Hladkou mouku 80g (pro děti s celiakií či alergií je možné nahradit klasickou bezlepkovou mouku)

Sůl 40g

Vodu 160ml

Lžící octa

Lžící oleje

Potravinářské barvy (dobře fungují ty v prášku na barvení velikonočních vajec)

Třpytky (možno pro děti, které nebudou mít tendenci modelínu strkat do pusy)

Teflonovou pánev či hrnec jinak se bude při vaření modelína přichytávat

Vařečku

Pracovní podložka nebo vál

Plastový kelímek na skladování

Postup

Do pánve dáme vodu, ocet, olej a barvivo, a pomalu přivedeme k varu. Když nám tekutina začne vařit, stáhneme plamen a do pánve nasypeme sůl a mouku. Na mírném plameni mícháme, dokud se nám hmota nespojí a nepřestane lepit. Potom hmotu vyklopíme na podložku, necháme chvíli vystydnout a hněteme, dokud není pěkně tvárná. Pokud chceme, můžeme v této fázi přidat třpytky.

Výroba modelíny

Zvukové pexeso

Variace na oblíbenou hru na paměť, která rozvíjí sluchové vnímání. Sluchové vnímání je důležité pro rozvoj řeči a jazyka, a pro celkovou psychosociální pohodu dítěte.

Rozvíjí

Sluchové vnímání

Stereognozii rozpoznání předmětu po hmatu

Soustředění

Paměť

Potřebujeme

Prázdné krabičky z kinder vajíček, nebo jakékoli jiné, které jdou bezpečně uzavřít
Sypavé, zvonivé, či jinak zvukově rozpoznatelné předměty dostatečně malé, aby se vešly do připravených krabiček (například suchá rýže, těstoviny, korálky, mince, kamínky...)

Lepicí pásku

Postup

Naplníme vždy dvě krabičky přibližně stejným množstvím jedné náplně, a zajistíme lepicí páskou. Hrajeme tak, že si vylosujeme první krabičku ze sáčku, a potom se snažíme co nejrychleji najít druhou do páru podle zvuku. Další možnost je hrát pexeso jako klasické.

Kouzelná láhev

Hezká, jednoduchá pomůcka. Pomalu vířící třpytivé záblesky jsou uklidňující, a není třeba velkého úsilí k dosažení cíle hry. Může se využít při relaxaci nebo ke zklidnění před spaním.

Rozvíjí

Zrak

Soustředění

Hmat

Potřebujeme

Plastovou lahev s víčkem

Lepicí pásku

Vodu

Potravinářské barvy a

Třpytky množství dle vlastních preferencí

Postup

Lahev naplníme vodou, do 3/4. Přidáme barvu dle výběru, vsypeme třpytky, zavíčkuje a víčko důkladně zalepíme lepicí páskou.

Duhová rýže

Duhová rýže je momentálně velmi oblíbená v různých dětských „smyslohravých“ skupinkách. Její výroba je jednoduchá a nezabere mnoho času. Rýže není vhodná pro malé děti, které by jí mohly vdechnout nebo sníst.

Rozvíjí

Hmatové vnímání

Sluchové vnímání

Zrakové vnímání

Vizuomotoriku

Jemnou motoriku

Potřebujeme

Neuvařenou rýži 1kg

Plastový uzavíratelný sáček

Vodové barvy v tubě (tempery): žlutá, červená, modrá, zelená, fialová

Postup

Do sáčku nasypeme 200g rýže, a přidáme 3-4cm vytláčené temperové barvy. Sáček uzavřeme, a obsah dobře promačkáme, aby se rýže obarvila. Vysypeme na připravený tác a necháme uschnout. Postup opakujeme s dalšími barvami, až je obarvená všechna rýže.

Uchlou rýži nasypeme do dostatečně hluboké nádoby, přidáme lžice, odměrky a kelímky. Dítě může rýži libovolně promíchávat, odměřovat, přesýpat. Do rýže můžeme schovat různé předměty a dítě dostane za úkol je najít.

Pokud se Vám nápady líbí, nebo byste měli zájem o další tipy jak rozvíjet smyslové vnímání u Vašeho dítěte, neváhejte mi napsat na email bernadeta.looney@gmail.com, budu se těšit!